

KENDELSE

afsagt af Den Særlige Klageret torsdag den 28. december 2023 i sag:

23/50721

Advokat A kærer Københavns Byrets kendelse af 8. december 2023.

Ved kæreskrift modtaget i Københavns Byret og Den Særlige Klageret den 14. december 2023, suppleret ved brev af 21. december 2023, har advokat A kæret Københavns Byrets kendelse af 8. december 2023, hvorved retten har nægtet at beskikke ham som ny forsvarer for T i en sag mod i alt 11 tiltalte om overtrædelse af straffelovens § 132 a, stk. 1, ved at have deltaget i videreførelse af bandegrupperingen Loyal To Familia, selv om foreningen blev opløst ved Højesterets dom af 1. september 2021.

Advokat A har påstået Københavns Byrets kendelse af 8. december 2023 ændret, således at anmodningen om ombeskikkelse imødekommes.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse af Københavns Byrets kendelse.

Københavns Byret indkaldte den 20. februar 2023 til berammelsesmøde i sagen den 27. februar 2023. Det fremgår af retsbogen fra berammelsesmødet den 27. februar 2023, at T ikke var mødt ved advokat. Sagen blev på telefonmødet berammet til den 3., 15. og 26. januar samt 8., 22., 23. og 29. (reservedag) februar 2024.

Den 25. maj 2023 blev advokat B, der allerede var beskikket for en medtiltalt, beskikket for T og yderligere en medtiltalt. Indkaldelse til hovedforhandling med oplysning om, at advokat B var beskikket som forsvarer, blev forkyndt for T den 17. juli 2023.

Den 23. oktober 2023 anmodede advokat A om at blive beskikket for T i stedet for advokat B. Han oplyste i den forbindelse, at han ikke kunne give møde i retten de berammede datoer i januar og februar 2024.

Ved kendelse af 8. december 2023 afslog Københavns Byret advokat As anmodning om at blive beskikket for T. Af kendelsen fremgår bl.a.:

”Til brug for stillingtagen til advokat As anmodning har retten undersøgt mulighederne for en omberømmelse af hovedforhandlingen.

Advokat A har oplyst at kunne give møde den 9., 13., 14., 15. og den 16. februar, den 7. og 11. marts 2024, den 3., 8., 9., 12.-18., 23., 24., 26., 29., 30. april og den 1., 3., 7., 10., 15., 28., 29. og 31. maj 2024. Den 11. april og den 16. maj kan formentlig også frigøres.

Der er i tillige oplyst datoer fra de fem forsvarere for perioden 1. marts til 31. maj 2024.

Forsvarer C har oplyst at kunne give møde den 4. april og 31. maj 2024.

Forsvarer D har oplyst at kunne give møde den 4., 5., 8., 13., 15 og 20. marts, den 5.-11., 16., 17., 18. og 25. april og den 1., 2., 3., 8., 13., 17., 30. og 31. maj 2024.

Forsvarer E har oplyst at kunne give møde den 1., 4., 5., 7., 11., 14., 15., 19. og 21.-29. marts og den 1., 3. og 5.-26. april 2024.

Forsvarer F har oplyst at kunne give møde den 5., 6., 8., 12 og 21. marts, den 3., 4., 5., 8., 11., 16., 17., 19., 22., 24., 26. og 29. april og den 1.-8., 14., 15., 29 og 31. maj 2024.

Forsvarer B har oplyst at kunne give møde den 5., 15., 21. og 22. marts, den 2., 3., 4., 16. og 26. april og den 1., 3., 6., 8., 13., 16., 17., 24., 28., 29. og 31. maj 2024.

Der er flest forsvarere, der kan møde på følgende dage, hvor advokat A også kan møde: den 3., 8., 16., 17., og 26. april og den 1. og 3. maj 2024. Retten har en egnet, ledig retssal disse dage. Retten har imidlertid ikke p.t. ledig dommerkapacitet. Kun forsvarer F kan ligeledes møde de nævnte dage. På én af dagene kan fire forsvarere møde. På de øvrige seks af dagene kan tre forsvarere møde.

Indkaldelsen til hovedforhandlingen blev forkyndt for tiltalte den 17. juli 2023 via Forenklet Digital Forkyndelse.

Retten afsagde

KENDELSE:

Advokat A har anmodet om at blive beskikket som ny forsvarer for T i en sag mod i alt 11 tiltalte om overtrædelse af straffelovens § 132 a, stk. 1, ved at have deltaget i videreførelse af bandegrupperingen Loyal To Familia, selv om foreningen blev opløst ved Højesterets dom af 1. september 2021. Hovedforhandlingen er berammet over 7 retsdage fra den 3. januar til den 29. februar 2024.

Retten finder, at en beskikkelse af advokat A som forsvarer for T på det foreliggende grundlag vil medføre, sagens behandling vil blive væsentligt forsinket, jf. retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 3, jf. § 735, stk. 3, nr. 2.

Efter det foran anførte vil en beskikkelse af advokat A medfører, at sagen må omberammes således, at sidste retsdag tidligst kan gennemføres den 3. maj 2024, hvilket udgør en forsinkelse på mere end to måneder. En berømmelse med advokat A i april-primomaj 2024 findes dog p.t. ikke mulig, da der ikke er ledig dommerkapacitet, ligesom det vil forudsætte, at der sker afbeskikkelse af øvrige fire forsvarere, bortset fra forsvarer F.

Henset til det af anklagemyndigheden anførte om bevisførelsens omfang finder retten endvidere ikke grundlag for at imødekomme begæringen om udskillelse af sagen mod T, jf. retsplejelovens § 706.

Retten bemærker for god ordens skyld, at der ikke på det foreliggende findes at være grundlag for at antage, at der foreligger interessekonflikt mellem de tiltalte.

Da det af advokat A i øvrigt anførte ikke findes at kunne føre til noget andet resultat bestemmes:

Anmodningen om ombeskikkelse og omberømmelse imødekommes ikke.

Sagen mod T udskilles ikke.”

Den 14. december 2023 kærede advokat A rettens kendelse af 8. december 2023 til Den Særlige Klageret. Københavns Byret har den 15. december 2023 henholdt sig til sin afgørelse.

Anbringender

Advokat A har anført navnlig, at beskikkelse af ham som forsvarer og omberømmelse af sagen ikke kan afvises, når henses til de i forbindelse med berømmelsen begåede fejl, som har tilsidesat Ts ret til selv at vælge sin forsvarer, bl.a. fordi han ikke har modtaget behørig orientering om sine rettigheder og ikke har fået mulighed for selv at vælge sin forsvarer. Byretten fokuserer i sin afgørelse på, at ombeskikkelse af forsvarer vil medføre “en meget betydelig forsinkelse af sagen”. Der er imidlertid ikke tale om en almindelig anmodning om beskikkelse af ny forsvarer på et sent tidspunkt.

På denne baggrund kan Ts anmodning om beskikkelse af ham som forsvarer og omberømmelse af hovedforhandlingen ikke tilsidesættes med en henvisning til, at det vil udgøre en forsinkelse af sagen på mere end to måneder, og at der ikke er mulighed for en berømmelse i april til primo maj 2024 på grund af manglende dommerkapacitet. Ressourceproblemer hos domstolene bør aldrig kunne føre til tilsidesættelse af den tiltaltes forsvarervalg. Der er tale om en så betydelig fejl, at tiltalte må indrømmes ret til selv at vælge sin forsvarer, selv om hovedforhandlingens gennemførelse om muligt forsinkes mere, end hvad der tilsigtes i de i øvrigt gældende retningslinjer. Forudsætningen for benyttelse af de mere restriktive regler om forsinkelse må være, at reglerne omkring berømmelsen er efterlevet.

På grund af fejlen omkring forsvarerbeskikkelsen må omberømmelsen sidestilles med en helt ny berømmelse, hvorfor en berømmelsestid på omkring 14 måneder, respektive 10 måneder, ikke kan afvises, såfremt det er nødvendigt. Konkret vil der imidlertid være mulighed for en betydeligt korte-

re udsættelse af sagen. Advokat A har til berømmelsen tilbudt retten 40 dage i perioden fra 1. februar til 30. juni 2024 samt 4 potentielle dage i samme periode. Såfremt T havde fået mulighed for at lade en af ham valgt forsvarer deltage i berømmelsesmødet i februar 2023, havde forsvareren utvivlsomt kunnet møde på alle de datoer, hvortil sagen nu er berømmet eller i det mindste i samme periode med et stort udbud af mulige datoer. Det er derfor en irrelevant argumentation, at omberømmelse vil medføre en angiveligt betydelig forsinkelse, fordi situationen skyldes en fejl, som T er uden skyld i. En sådan fejl kan ikke tilsidesætte Ts ret til selv at vælge sin forsvarer.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at betingelserne for at nægte beskikkelse af advokat A er opfyldt i den foreliggende sag. Det følger af retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 3, jf. § 735, stk. 3, nr. 2, at Københavns Byret kan nægte at imødekomme anmodningen om beskikkelse af advokat A, hvis beskikkelsen af ham vil medføre en væsentlig forsinkelse af sagens behandling.

I den foreliggende sag er retten ikke gået frem efter fremgangsmåden i retsplejelovens § 735, stk. 2. Selv om den foreliggende sag ikke er en særligt prioriteret sag, må det formodes, at der også i den foreliggende sag, i overensstemmelse med TfK 2019.923, vil skulle foretages en samlet vurdering af hensynet til den sigtedes frie forsvarervalg over for sagsbehandlingstiden. Der skal således ikke ske en strikt anvendelse af 6-ugers grænsen i den foreliggende sag. I den foreliggende sag taler det forhold, at retten ikke har iagttaget retsplejelovens § 735, stk. 2, for, at advokat A beskikkes som forsvarer, og at sagen omberømmes. På den anden side taler bl.a. hensynet til de medtiltalte for, at sagen fremmes mest muligt.

Det fremgår af rettens kendelse, at retten har undersøgt mulighederne for omberømmelse af sagen. Retten har fundet, at en beskikkelse af advokat A vil medføre, at sagen må omberømmes således, at sidste retsdag tidligst kan gennemføres den 3. maj 2024, hvilket udgør en forsinkelse på mere end to måneder. Det fremgår endvidere af kendelsen, at en berømmelse med advokat A i april - primo maj 2024 dog ikke findes mulig, da der ikke er ledig dommerkapacitet, ligesom det vil forudsætte, at der sker afbeskikkelse af øvrige fire forsvarere, bortset fra én. Retten har således fundet, at en beskikkelse af advokat A som forsvarer for T vil medføre, at sagens behandling vil blive væsentligt forsinket. Uagtet, at der ikke er tale om en særligt prioriteret sag, således som det forstås i forarbejderne, bør berømmelse af sagen konkret prioriteres af hensyn til politiets mulighed for at håndhæve forbuddet i Højesterets dom af 1. september 2021 om opløsning af foreningen Loyal To Familia.

Retsgrundlag

Retsplejelovens § 735, stk. 2 og 3, lyder bl.a.:

”Stk. 2. Sigtede skal have lejlighed til at angive, hvem sigtede ønsker som forsvarer. Rettens præsident kan fastsætte en frist herfor. Er den pågældende villig til at lade sig beskikke, imødekommes sigtedes ønske, medmindre andet følger af stk. 3.

Stk. 3. En person kan ikke beskikkes til forsvarer, hvis

...

2) den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke behandlingen af sagen.”

Retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 3, lyder:

”§ 736. Beskikkelsen kan tilbagekaldes, når

...

3) sigtede anmoder om beskikkelse af en ny forsvarer og ikke tidligere har haft lejlighed til at anmode om en bestemt forsvarer”.

Bestemmelserne blev indført ved lov nr. 714 af 8. juni 2018 om ændring af retsplejeloven, der trådte i kraft den 1. juli 2018.

Af lovforslagets bemærkninger til retsplejelovens § 735, stk. 3, nr. 2, fremgår bl.a. (Folketingstidende 2017-18, tillæg A, lovforslag nr. L 204, s. 28-29):

”Det er således hensigten med det foreslåede § 735, stk. 3, nr. 2, at hensynet til sagsbehandlingstiden fremover skal vægtes tungere i forhold til sigtedes frie forsvarervalg, end det er tilfældet i dag.

Det forudsættes således, at en person som udgangspunkt ikke kan beskikkes til forsvarer, hvis den pågældendes medvirken forventes at medføre en forsinkelse på mere end 6 uger i sammenligning med, at en anden forsvarer beskikkes ...

Det forudsættes endvidere, at i tilfælde, hvor retten har foreslået et passende antal tidspunkter for hovedforhandlingen, og den ønskede forsvarer ikke kan møde hverken på de tidspunkter, retten har foreslået, eller på tidligere tidspunkter, kan den pågældende som udgangspunkt ikke beskikkes til forsvarer, hvis det forventes at medføre en forsinkelse på mere end 4 uger i sammenligning med, at en anden beskikkes til forsvarer ...

Det er hensigten, at 6-ugers-grænsen og 4-ugers-grænsen skal være et fast udgangspunkt, der kun kan fraviges, hvis sagen forventes at være så langvarig, at en forsinkelse på mere end 6 uger eller 4 uger relativt set må anses for mindre væsentlig. Som eksempel kan nævnes en sag, hvor hovedforhandlingen i bedste fald først forventes at kunne være afsluttet 12 måneder efter fastsættelsen af tidspunktet for hovedforhandlingen. I en sådan sag må en forsinkelse på f.eks. 2 måneder anses for mindre væsentlig.

...

Det er således hensigten, at når der i forbindelse med, at sigtede ønsker en bestemt forsvarer beskikket, skal foretages en afvejning mellem sigtedes frie forsvarervalg og hensynet til sagsbehandlingstiden, skal der fremover alene lægges vægt på en forventet forlængelse af sagsbe-

handlingstiden og på, om sagen er særligt prioriteret. I særligt prioriterede sager skal der alene lægges vægt på den forventede absolutte forlængelse af sagsbehandlingstiden. I andre sager er dette også et klart udgangspunkt, men der vil dog efter omstændighederne også kunne lægges vægt på den forventede forlængelse af sagsbehandlingstiden relativt set.

...

Endvidere skal det fremhæves, at det med lovforslaget fastslås, at hensynet til en effektiv retshåndhævelse og til god ressourceudnyttelse i sig selv taler for, at straffesager behandles så hurtigt, som en rimelig hensyntagen til en forsvarlig behandling af sagen muliggør.

...

Årsagen til, at den ønskede forsvarers medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling, er uden betydning. En forsvarers beskikkelse vil således under i øvrigt tilsvarende omstændigheder kunne nægtes, uanset om forsinkelsen skyldes, at forsvareren er optaget af andre sager på de relevante dage, eller at forsvareren har lovligt forfald.

Den foreslåede bestemmelse og de anførte forudsætninger gælder også i sager med flere tiltalte og flere forsvarere. I sådanne tilfælde vil det i et vist omfang bero på et skøn, hvilken eller hvilke af flere forsvarere der vil være den primære årsag til en væsentlig forsinkelse, og hvis beskikkelse derfor i givet fald skal nægtes. Som i sager med én forsvarer er spørgsmålet, om forsvareren objektivt set er årsag til forsinkelsen, ikke om der er noget at bebrejde forsvareren.”

Af lovforslagets bemærkninger til retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 3, fremgår bl.a. (Folketingstidende 2017-18, tillæg A, lovforslag nr. L 204, s. 32-33):

”Det foreslåede nr. 3 skal forstås på den måde, at når sigtede ikke tidligere har haft lejlighed til at ønske en bestemt forsvarer, kan sigtedes anmodning om beskikkelse af en ny forsvarer imødekommes, når de almindelige betingelser for at beskikke den nye forsvarer er opfyldt, jf. §§ 733-735 (som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 4-7). Det vil således bl.a. også være en betingelse, at den nye forsvarers medvirken – sammenlignet med, at den aktuelt beskikkede forsvarer fortsætter – ikke væsentligt vil forsinke sagens behandling, jf. det foreslåede § 735, stk. 3, nr. 2 (lovforslagets § 1, nr. 7), og bemærkningerne hertil.”

Klagerettens begrundelse og resultat

I sagens behandling har følgende medlemmer deltaget: Jens Kruse Mikkelsen, Henrik Estrup, Kari Sørensen, Lasse Højlund Christensen og Hanne Rahbæk.

Københavns Byret har ved kendelse af 8. december 2023 nægtet at beskikke advokat A som ny forsvarer for T. Da T ikke tidligere har haft lejlighed til at anmode om en bestemt forsvarer, skal anmodningen om ombeskikkelse vurderes efter retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 3, jf. § 735, stk. 3, nr. 2.

Det fremgår af retsplejelovens § 735, stk. 2 og stk. 3, nr. 2, at sigtede skal have lejlighed til at angive, hvem sigtede ønsker som forsvarer, og at sigtedes ønske – hvis den pågældende er villig til at

lade sig beskikke – imødekommes, medmindre den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling.

Af forarbejderne til § 735, stk. 3, fremgår, at det er hensigten med bestemmelsen, at hensynet til sagsbehandlingstiden skal vægtes tungere i forhold til sigtedes frie forsvarervalg, og at en person som udgangspunkt ikke kan beskikkes som forsvarer, hvis den pågældendes medvirken forventes at medføre en forsinkelse på mere end 6 uger i sammenligning med, at en anden forsvarer beskikkes. 6-ugers-grænsen kan fraviges, hvis sagen forventes at være så langvarig, at en forsinkelse på mere end 6 uger relativt set må anses for mindre væsentlig. Som eksempel nævnes i forarbejderne en sag, hvor hovedforhandlingen i bedste fald først forventes at kunne være afsluttet 12 måneder efter fastsættelsen af tidspunktet for hovedforhandlingen. I en sådan sag må en forsinkelse på f.eks. 2 måneder anses for mindre væsentlig.

Den foreliggende sag blev den 27. februar 2023 berammet, således at hovedforhandlingen først forventedes afsluttet mere end 12 måneder senere, nemlig med den 29. februar 2024 (reservedag) som sidste retsmøde i sagen.

Advokat B, der allerede var beskikket som forsvarer for en medtiltalt, blev den 25. maj 2023 beskikket for T. Den 17. juli 2023 blev T oplyst herom.

Advokat As anmodning om beskikkelse som ny forsvarer for T blev fremsat den 23. oktober 2023. Advokat A oplyste, at han ikke havde mulighed for at give møde på nogen af de berammede datoer for hovedforhandlingen i januar og februar 2024.

På baggrund af byrettens oplysninger vil det ikke være muligt at omberamme sagen i perioden april til maj 2024. Retten oplyser, at der ikke er ledig dommerkapacitet, og at en omberammelse vil føre til, at fire andre allerede beskikkede forsvarere ikke kan deltage i sagen.

Det må efter Klagerettens opfattelse lægges til grund, at beskikkelse af advokat A som forsvarer for T vil medføre en væsentlig forsinkelse af sagen. Herefter, og da det i øvrigt anførte ikke kan føre til et andet resultat, stadfæster Klageretten byrettens afgørelse af 8. december 2023.

Thi bestemmes:

Københavns Byrets afgørelse af 8. december 2023 stadfæstes.